

Az örökélet győzelmére felnevető hit

Bibliaolvasás: 1Mózes 18: 1 – 15.

Ige: Róma 4: 13 – 25.

Isten beszéde a Krisztusban újjászületett embert az Ábrahám hitéből való utódnak nevezi, aki így mindnyájunknak atyja Isten előtt.¹ Ábrahám különös hite maga a hit, amiről az apostoli tanítás azt mondja, hogy Ábrahám *a reménység ellenére reménykedve hitte, hogy sok nép atyjává lesz*, amiképpen a neki szóló ígéletben megmondattott: Így lesz a te magod, ami azt jelenti, hogy ilyen létezésben fogom léteztetni a te utódodat. Nem hétpecsétes titok e léteztetés megfejtése, mert ez maga a hit általi élet, ami legyőzte ezt a világot.²

Könnyebb lett volna Ábrahámnak, ha a hívők atyjának akkor látta volna önmagát, amikor az ígélet fia, Izsák³ már maga is édesapa lett volna, sőt nagyapa, de nem így történt. Ábrahámnak akkor kellett a sok nép atyjaként látnia magát, amikor a feleségében, a 94 éves Sárában már megszűnt a női életfolyamat, és ő maga is már 100 esztendő előrehaladott korú volt Izsák⁴ pedig, a nagy nevetés fia, egyáltalán nem létezett még a földön élő emberek között.

Az Ábrahám hitéből való mának, gyermeknek, utódnak vagy örökösnek lenni azt jelenti, hogy Dávidként akkor látod magad Góliátot legyőző harcosnak, amikor az a Góliát hegyórásként még a napot is eltakarja előled és gyalázkodva rettegésben tart. Az Ábrahám hitéből való lenni azt jelenti, hogy Sadrak, Mésak és Abednegó⁵ elszántságával akkor vállalod a tűz általi halált, amikor még nem tudod, hogy az Isten meg fog-e szabadítani⁶, vagy a mártírok seregébe sorol⁷ át. Az Ábrahám hitéből való mának lenni azt jelenti, amit a Názáreti Jézus tett az ő keresztfához vezető útján, mert nem rejtette el a barátai elől gyalázatos kínhalálát, ahogy azt sem, hogy harmadnap fel fog támadni a halálból, mert ő a halottakat feltámasztó mennyei Atyában bízott, és akkor tett róla hitvallást, amikor megpróbált feltámadása a történelmi időben még nem következett be. Az Ábrahám hitéből való utódnak lenni tehát azt jelenti, hogy Ábrahámmal együtt az előtt az Isten előtt állok, *aki a holtakat megeleveníti, és azokat, akik nincsenek, mint meglevőket szólítja elő*.

¹ Ő mindnyájunknak atyja Isten előtt – amint meg van írva, hogy „sok nép atyjává tettelek téged” –, akiben hitt, hogy a holtakat megeleveníti, és azokat, akik nincsenek, előszólítja mint meglevőket. Róma 4: 17.

² Mert mindaz, ami az Istentől született, legyőzi a világot; és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk. Ki az, aki legyőzi a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia?! 1Ján 5:4 – 5.

³ Az Isten pedig monda: Kétség nélkül a te feleséged Sára szül neked fiat, és nevezed annak nevét Izsáknak, és megerősítem az én szövetségemet ő veled örökkévaló szövetségül az ő magvának ő utána. 1Móz 17:19.

⁴ Az **צִיִּשְׂכָּר** (jicáháq) Izsák név = 'nevet' (hímnemben) a **קָהָק** (cáhaq) Kal 1) nevet, felnevet, kinevet Piél 1) tréfál, viccel, viccelődik, ugrat vkit, szórakozik vkivel (1Móz 19:14) 2) felvág, mulatozik, gúnyol, csúfol (pl. 1Móz 21:9) jeletésű igéből származik.

⁵ Júda fiai közül ezek között volt Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. A főudvarmester azonban más nevet adott nekik. Dánielt Baltazárnak, Hananját Sadraknak, Mísáélt Mésaknak, Azarját pedig Abédnegónak nevezte el. Dániel 1: 6 – 7.

⁶ Sadrak, Mésak és Abédnegó erre így felelt a királynak: Ó, Nebukadneccar! Nem szükséges, hogy erre feleljünk neked. Íme, a mi Istenünk, akit szolgálunk, ki tud minket szabadítani az égő, tüzes kemencéből és a te kezedből is, ó, király, ki tud szabadítani minket. De ha nem tenné is, legyen tudodra, ó, király, hogy mi a te isteneidet nem tiszteljük, és az aranyszobrot, amelyet fölállítottál, nem imádjuk. Dániel 3: 16 – 18.

⁷ És mikor felnyitotta az ötödik pecsétet, látam az oltár alatt azoknak lelkeit, akik megölettek az Istennek beszédéért és a bizonyágtételért, amelyet kaptak. És kiáltának nagy szóval, mondván: Uram, te szent és igaz, meddig nem ítélz még, és nem állasz bosszút a mi vérünkért azokon, akik a földön laknak? Akkor adatának azoknak egyenként fehér ruhák; és mondaték nekik, hogy még egy kevés ideig nyugodjanak, amíg beteljesedik mind az [ő] szolgatársaik [nak], mind az ő atyjukfiai [nak száma,] akiknek meg kell öletniök, amint ők is [megölettek] Jel 6:9 – 1.

Így történt az, hogy Ábrahám a hitében kitartó és erős volt, hitetlenül nem a saját százesztendő és elhalt testére, vagy a 94 éves Sárának elhalt méhére gondolt; továbbá az Istennek ígéretében sem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget adott az Istennek, mert teljesen elhitte, hogy amit ő ígért, meg is cselekedheti. Róma 4: 19 – 21. Minezt Isten igazságul számította be neki.

Ez önmagában is csoda, de ha itt mi most megállnánk, akkor a történelmi emlékezetnek egy mitikus csodájává süllyedne, de az apostol messze tovább mutat erről a pontról és ezt mondja nekünk:

De nem egyedül Ábrahámért íratott meg ez a történet, hogy a hitét Isten igazságul számította be neki, hanem értünk!

Számolj testvérem azzal, hogy nekünk olyan Istenünk van, aki a hitedet akarja beszámítani a javadra, aki a hitedet akarja igazsággá és valósággá tenni a te számodra! Olyan mennyei Atyánk van, aki azt beszámítja be nekünk, hogy úgy hiszünk benne, mint aki a halottak közül az ő egyszülött szerelmes Fiát támasztotta fel, a mi Urunkat, Jézust, akit a mi bűneinkért adott halálra, de feltámasztotta a mi megigazulásunkért!

Pál nemcsak azt mondja, hogy az Isten hívő népe az Ábrahám hitéből való, ami így is olimpikoni magasságba emelt ugróléc, - gondolj csak Ábrahám akéda⁸ történetére - hanem *az embernek lehetetlen*⁹ határa fölé helyezi, amikor az Isten üdvösségre elválasztott népét a Jézus hitéből való megváltottaknak és megigazítottaknak mondja.¹⁰ A megigazított keresztyén tehát a Jézus hitével bízik mennyei Atyjában. Teljes emberi létezése a Jézus hitével azonos hit törvénye szerint van Isten atyai kezében, hogy Ő ezt a hitet váltsa valóra a javunkra, ami az örök üdvösség. Így lesz valóság Jézusnak a hívőnek szóló ígérete, ami így hangzik:

- „Ha hiheted azt, minden lehetséges a hívőnek!” Márk 9:23. Az egyetlen lehetséges ima, könyörgés és kiáltásválasz erre így hangzik:
- „Hiszek Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek!” Márk 9:24.

Sára, Ábrahám felesége nem ezzel a könyörgéssel válaszolt az Úr angyalának, az embernek lehetetlen de az Istennek lehetséges csodálatos fogantatás ígéretére, hanem magában nevetett, amikor azt hallotta, hogy a következő évben ugyanebben az időben már fiút fog szoptatni. Szentlélek körülírja és meghatározza Sárának ezt a nevetését. Miközben tehát nevetett ez a Sára, ezt is mondta:

- „*Miután megvénültem¹¹ lehet-e még gyönyörben¹² részem? Még az uram is öreg!*” 1Mózes 18: 12.

⁸ Az 1Mózes 18–22 versei szerint — három angyal jön vendégségbe a gyengélkedő Ábrahámhoz, és közlik vele, hogy egy év múlva Sára fiát szül neki. Ezek után ugyanezen angyalok felforgatják a vétkes Szodomát, ahonnan előbb kimentik Lótót, feleségét (aki hátranéz és sóbálvánnyá lesz) és két hajadon lányát. Ábrahám Grárba megy. Megszületik Izsák. Sára elkergeti Hágárt fiával, Ismaéllel együtt, miután nem akarja, hogy az együtt örököljön Izsákkal. Ezután következik — a tizedik megpróbáltatás — az Ákédá, vagyis az *Izsák megköltözésének története*, melynek során Isten felkéri Ábrahámot, áldozza fel egyetlen szeretett fiát, Izsákot. Az 1Mózes 22: 9 versben az אָקָדָה ('áqád) I. alapjelentés Kal 1) megköt, megkötöz II. alapjelentés A bibliai héberben csak származékszavak képzéséhez használatos 1) rokon nyelvekben: sávozott, csíkos, (szalagokkal) körbetekert jelentésű ige szerepel, ami az אָקָה ('áqáh) 1) nyomás, presszió, elnyomás igéből származik. Olvass utána még itt <https://divinity.szabadosadam.hu/?p=22582> és itt: <https://dtk.tankonyvtar.hu> !

⁹ Jézus pedig rájuk tekintvén, monda nekik: Embereknél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges. Máté 19:26; Mk 10: 27; Lk 18: 27.

¹⁰ Az Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, **aki a Jézus hitéből való**. Róm 3:26.

¹¹ אָקָה (báláh) Kal 1) elhasználódik, elavul, elkopik, tönkremegy 2) megöregszik, elerőtlenedik Piél 1) megemészt, elemészt, elhasznál, kimerít 2) kihasznál (ti. rendelkezésére álló időt) Etimológia: ige (verbum). Ejtsd: bálá.

¹² אָדָן ('éden) 1) fényűzés, luxus(cikk), csemege, ingyencség, 2) kéj, (szexuális) öröm, élvezet Etimológia: hímnemű főnév (nomen masculinum) egy, a bibliai héberben csak származékszavak képzéséhez használatos gyök első

Adventkor Zakariás papról, Keresztelő János édesapjáról hallottunk, aki önmaga öreg testére tekintett és kétségbe vonta Gábriel arkangyal Istentől reá bízott Igéjét, a fiúról, aki elkészíti az Úr útját. Mivel nem hitt a mindenhatóban, Keresztelő János körülmetélésének napjáig némának kellett lennie. Isten levette a pályáról és a kispadra ültette, onnan kellett szemlélnie az Isten hatalmas tetteit.

Sára nem a názáreti szűz hitével cselekedett, aki az embernek lehetetlen és csodálatos fogantatás ígéretére azt mondta az Úr angyalának, hogy *legyen nekem a te beszéded szerint*¹³, hanem Zakariás paphoz hasonlóan a saját elhalt méhére és vénemberé lett férjére nézett, kitől emberileg már nem remélhetett maghozó gyümölcsöt. Hosszú éveken át nézett Sára így az urára, hasonlóképpen Ábrahám is hosszú éveken át nézett így az ő gyönyörű de meddő Sárájára. Évtizedek teltek úgy el, hogy már nem vártak egymástól csecsemősírásban és gyermekkacajban beteljesült szerelmet. Nem reméltek egymástól csillagszemű gyermeket, aki beragyoghatná földhöz tapadó létüket.

Halljuk hát meg ezt a bennünk is nevető Sárát! Figyeljünk most fel az ő fájdalommal teli létkérdésére, ami nem a felnőtt korára ébredt XIX századi, nem a modern huszadik századi, se nem a posztmodern huszonegyedik századi ember egzisztenciális gyötrelme, hanem a mindenkori ember nagy Isten-kiáltása:

- „Miután megvénültem lehet-e még gyönyörben részem? 1Mózes 18: 12.

Dávid király bizalmas barátjáról ezt mondja Szentlélek:

A gileádi Barzillaj is eljött Rógelimből, hogy átkeljen a királlyal a Jordánon, hogy átkísérje őt a Jordánon. Barzillaj pedig igen öreg ember volt, nyolcvanestendős, és ő tartotta el a királyt, amíg Mahanaimban lakott, mert igen gazdag ember volt. A király azt mondta Barzillajnak:

- Gyere velem, és eltartalak Jeruzsálemben! Barzillaj azonban azt mondta a királynak:
- Ugyan hány évig élek még, hogy fölmehtnék a királlyal Jeruzsálembé? Nyolcvanestendős vagyok már, hogy tudnék¹⁴ még különbséget jó és rossz között; vagy érzem-e¹⁵ én, a te szolgád még az ízét annak, amit eszem és iszom; vagy tudok-e gyönyörködni¹⁶ még az énekesek és az énekesnők hangjában? Csak terhedre¹⁷ lenne a szolgád neked, uram, király! 2Sám 19: 31 – 35.

Barzillai és Sára, mindketten az emberi véges lét fájalmát megfogalmazva ugyanazt mondják. Egy angyaltól nem várjuk el, hogy ezt megértse, de ez még sem lehet számunkra a hitetlenség mentsége! Szentlélek Barzillai által részletezi az elhasználódott ember teher voltát. Ő nem

alapjelentéséből (יָדַע), melynek rokon nyelvi (arab, palmír) jelentései: 'bágyadt', 'lankadt', 'epekedő', 'fényűzés'. Azonos szám alatt két azonos alakú, de eltérő módon képzett, illetve eltérő jelentésű szó fut (lásd: lent). Ejtsd: éden.

¹³ És íme Erzsébet, a te rokonod, ő is fogant fiat az ő vénségében; és ez [már] a hatodik hónapja neki, akit meddőnek hívtak: Mert az Istennél semmi sem lehetetlen. Monda pedig Mária: Ímhol az Úrnak szolgálója; legyen nekem a te beszéded szerint. És elméne ő tőle az angyal. Luk 1:36 – 38.

¹⁴ יָדַע (jáda) Kal 1) tud, tudatában van, megtud, megismer, elismer, megtapasztal, érzékel, érzékelés útján ismeretre tesz szert, különbséget tenni képes, megfontol, számít vmire 2) ismer, tudomása van, szemmel tart, rátekint 3) megismer (ti. szexuálisan) 4) tudja a módját vminek, tehetséges vmiben, ügyes vmiben, ért hozzá (pl. vadászathoz, zenéléshez) 5) ismerettel rendelkezik, bölcsessége van Nifal

¹⁵ יָדַע (jáda) Kal 1) megízlel, megkóstol 2) felfog, érzékel, tapasztal

¹⁶ שָׁמַע (šama) Kal 1) hall, meghall 2) hallgat, (oda)figyel, érdeklődve hallgat 3) hallgat vkire, engedelmeskedik vkinek 4) ért, értelmez, megért (ti. a hallott dolgot, „van füle a hallásra”) 5) hallani képes, megérteni képes (ti. egy adott nyelvet) 6) kihallgat, meghallgat (ti. bírósági kontextusban) Nifal 1) hallatszik 2) törődnek vele, figyelnek rá 3) engedelmeséget tanúsít, engedelmeskedik 4) megértik

¹⁷ מָשָׂא (mašša) 1) teher, máhla (szó szerint: ami fel van kötve) 2) vágy, kívánság, ami örömet szerez (ti. amihez a lélek felemelkedik, ami után sóvárog) 3) hordozás, szállítás (akár zenei értelemben is: transzponálás, modulálás) 4) adó, (pénzbeli) tisztelet, elismerés, ajándék, felajánlás (ti. amit vki elé hoznak, felhoznak, hordanak)

Dávid király terhe, hisz a barátja, kinek parancsára akár tíz szolga is kész lett volna a kedvébe járni; Barzillai önmaga elhordozhatatlan terhe!

Önmagába roskadva elfogy az érzéki ember, amelyik képes volt édennek érezni a földi életet, aki képes volt megismerni a neki megmutatkozó mennyei világot, aki képes volt minden lehetséges érzékszervével ízlelni, érinteni, hallani a földi életnek nevezett életet. Az öregséggel azt kell megélnie, hogy míg a földi lét marad, ő mint a *kiöntött*¹⁸ *víz*¹⁹ elszalad, hogy párává válva teljesen eltűnjön.

A fejsze a fa ezer kar és új gyökerénél van. Ezekkel kapaszkodunk az általunk megismert lét talajába. De munkálkodik egy akarát, ami egy-egy lesujtással elvág egy-egy gyökeret és vele együtt elválaszt ettől a világtól. Többé nem lesz számunkra érezhető, látható és végül elgondolható sem.

Hogyne nevetnénk, ha ennek a valóságnak dacára az Úr angyala azt mondja az elhalt méhű nőnek, hogy gyermekedre mosolygó édesanya leszel. Hogyne nevetnénk, amikor Jézus azt mondja Mártának és Máriának, hogy a négy napja halott és már oszladozó testvéred feltámad? Miért ne nevetnék akkor, amikor Jézus ezt mondja nekünk:

- „Bizony, bizony mondom nektek, hogy aki az én beszédemet hallja, és hisz annak, aki engem elküldött, örök élete van, és nem jut ítéletre, hanem már átment a halálból az életre. Bizony, bizony mondom nektek, hogy eljön az óra, és az most van, amikor a halottak hallják az Isten Fiának hangját, és akik hallják, élni fognak!” János 5: 24 – 25.

Urunk Jézus még ennél is többet mond, amikor így szól:

- „Atyám, akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is én velem legyenek; hogy megláthassák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál (..)!” Ján 17:24.
„Még egy kevés idő és a világ nem lát engem többé; de ti megláttok engem: mert én élek, ti is élni fogtok!” Ján 14:19.

Ne vessünk hát, de ne csaljuk meg magunkat, mert a Krisztus Jézust fájó nevetések²⁰ közt nem látó világ nem csak rajtunk kívül, hanem bizony bennünk, a testünkben is ott van! Csak úgy nem leszünk az Isten meglátására vak világ, és érzéketlen test, ha kizárólag Jézus Krisztusra figyelünk, az ő hangjára hegyezzük fülünket, akkor, ha meghalunk is élünk!²¹

A csodák csodája viszont az, hogy *az örök élet*, amely Krisztus Jézusban volt az Ő keresztye által a miénk lesz, akkor, ha elhatároztuk, hogy azonosítsuk magunkat a halálával, vagyis, ha a Jézus hitével (Róm 3:26 és 4: 16) hiszünk és megkereszteltetünk Krisztusban.

Krisztus azért jött, hogy beteljesítsen bennünket Istennek egész teljességéig (Ef 3: 19). Szentlélekkel beteljesedni nem azt jelenti, hogy kaptunk valamit, amit mennyei Atyánk ad, például egy ajándékot (Róm 12:6; 1Kor 12: 9; 28), vagy valamiféle sámsoni (Vö.: Bír 15:14; 16:7 és 28) erőt. A reánk eljövő (ApCsel 1: 8) Szentlélekkel beteljesedni azt jelent, hogy az az élet, amely Jézusban volt, bennünk kezd el kibontakozni; ugyanaz az élet, nem pedig annak valamilyen utánzata (Chambers, Oswald 2019, 107), kópiája [κοπίαω (kopiaó)].

Fogantatásunktól a koporsóig az *örök élet* és annak valami alantas utánzata csap össze bennünk, egyszerűbben az „Élet” és a „Halál” csatamezője volnánk. Itt-létünkben, valamiképpen ahhoz

¹⁸ נָגַר (nāgar) Nifal 1) kiöntetik, kifolyik, árad, áraszt, ömleszt 2) kinyújtatik (ti. kéz) 3) elvész, elenyészik, elpusztul Hifil 1) kiönt, kitölt 2) lelök, legurít 3) átad, kiszolgáltat Hofal 1) elfolyik, elolvad, elenyészik

¹⁹ Mert bizonyára meg kell halnunk, és olyanok vagyunk, mint a víz, mely a földre kiöntetvén, fel nem szedhető, de az Isten egy lelket sem akar elvenni, hanem azt a gondolatot gondolja magában, hogy előtte az eltaszított se legyen számkivetve. 2Sám 14:14.

²⁰ *Nevetés közben is fáj a szív*; és végre az öröm fordul szomorúságra! Péld 14:13.

²¹ Monda neki Jézus: Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbenem, ha meghal is, él; És aki csak él és hisz énbenem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt? Ján 11:25 – 26.

hasonlóan, ahogy az elvetett magban (1Kor 15:35-38; 40;42-50; vö.: Ján 12:24-25) a halállal van körülzárva a leendő új élet csírája, úgy vagyunk ennek az ádáz és antagonisztikus [עֵבָה] ('ébáh) 1) ellenséges 1Mózes 3: 15] küzdelemnek a csatateré (Gal 5: 16-17), úgyszintén egész az világunk is, amely velünk együtt fohászokodva és sóvárogva várja a váltság beteljesülését (Róm 8:18-23), azt, hogy az Élet végleg elnyelje a Halált (1Kor 15: 53 – 55).

„Az Életet a Haláltól elválasztó határ homályos és bizonytalan. Ki mondhatja meg, hogy hól végződik az egyik, hol kezdődik a másik?”²² – fogalmazta meg Edgar Allen Poe a leglényegesebb kérdést az 1844-ben megjelent Idő előtti temetés című novellájában, melyben az emberi elme legmélyebb félelmét igyekezett megragadni. De míg a költő homályos kérdésnek hagyja a halálból az életbe történő átjárás határát, addig Szentlélek az Életnek a Halál felett kivívott győzelmével vigasztal, miközben felerősíti a Krisztussal egybeszerkesztett voltunkat.

A Krisztus halálával való egybezártságunkban az a különös, hogy míg az elhaló mag (test) nem érzékeli a benne kibontakozó új (szellemi) élet csíráját, addig az új élet igenis érzékeli, sőt titokzatos módon feléli a maga mögött hagyott elhaló porhüvelyt.

Így vagyunk ezzel a saját testünket illetően is. Testi létem az atomjaira széteső porrá és hamuvá majd egyetlen leheletnyi párává váló múlt visszhangja. Az elhaló test és annak ó-embere nem érzékeli a benne kibontakozó új élő szellemi embert, fordítva viszont igen. Pál ezt így tanította:

Érzéki [ψυχικός, ή, óν (pszükhikosz é on) 1) lelki, pszichikai 2) természetes, érzéki] ember pedig nem foghatja meg az Isten Lelkének [τό πνεῦμα, -ατος (to pneuma atosz) 1) szellem: Isten (Jn 4:24a), (a Szent) Szellem, (az emberben levő) szellem, szellemi teremtmény] dolgait: mert bolondságok neki; meg sem értheti, mivelhogy lelkiképpen ítéltetnek meg. A lelki [πνευματικός, ή, óν (pneumatikosz é on) szellemi] ember azonban mindent megvizsgál [ἀνακρίνω (anakrinó) 1) megkérdez, kikérdez 2) kérdezősködik, tudakozódik 3) kivizsgál, **megvizsgál** 4) (hatóság) kikérdez, vallat, kivallat 5) ítéel, megítél]”, de ő senkitől (hanem kizárólag csak az Úr által) vizsgáltatik meg. 1Kor 2:14-15.

Ezt jelenti az, hogy Istentől születünk:

„Sem földi hatalom, sem a pokol hatalma nem győzheti le Isten Lelkét (Szelemét) az ember szellemében (lelkében); az belső legyőzhetetlenség.”²³ Ámen.

²² The boundaries with divide Life from Death are at beest shadowy and vague. Who shall say where the one ends, and when the other begins? Edgar Allen Poe in The Premature Burial.

²³ Oswald Chambers: Mindenemet Krisztusért Evangéliumi Kiadó Budapest 2019. oldal 109.